

Q.N. 245.

27

MELETEMA
DE

Z 6
4505

לֵישׁ זְבִי

H. E.

VIRO OPPORTVNO

EX LEV. XVI, 21.

GRVNDIGIO

PARTES

EPHORI

FAVSTO OMINE NACTO

ADPLAVDIT IVNCTIS VOTIS PRECIBVSQVE

F R I B E R G A.

HVIC SE CONSOCIAT DE IVRE

SCHOLASTICA PVBES

EXSPECTANS FACILES

FAVTORES ATQVE PATRONOS

QVOD ROGAT HAC TABVLA

B I D E R M A N N

RECTOR IBIDEM.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

FREIBERGAE, Litteris MATTHAEANIS.

LXXXIX.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

Inter omnia fere flata tempora, quae Deus olim ad sacra facienda populo suo praecipit, dies expiationis sanctissimus et religiosissimus erat, Quamvis enim ipsa causa in dubio sit, qua ille permotus hanc sollemnitatem fanciuit, aliis statuentibus, Adamum eo die et lapsum et in gratiam receptum esse, aliis perhibentibus, Cainum atque Abelem primum hoc die sacrificium Deo obtulisse, aliis contentibus, Abrahamum cum sua familia eodem die fuisse circumcisum, et aliis adfirmantibus, Moſen post ieiunium quadraginta dierum illo die ex monte descendisse: in eo tamen omnes ac ſinguli conſentiunt, quod dies ille omnium fuerit ſollemniffimus; quem propterea ſummus legiſlator שבת שבת h. e. *sabbatum sabbathorum* a) adpellat, Iudaei vero nomine יום כיפור h. e. diei *κατ' ἐξοχην* ab aliis diſtinguunt. Quo inſignior autem atque illuſtrior ille eſt, eo diligentius ſingula momenta conſiderari merentur, quae illam ſollemnitatem ornant atque commendant. Et in his quidem HIRCVM EMISSARIVM inprimis eminerere, nullum eſt dubium: quippe qui ingenia ita exercuit, ut vix ullo in argumento viri eruditi maiori contentione quam in hoc defudarint. Non enim ſolum inter veteres PSELLVS peculiarem *περι τῆς ἀποπομπῆς κριῶν* litteris conſignavit, b) ſed multi etiam recentioris aetatis, nominatim IO FRISCHMUTHIVS, c) ABR. CALOVIUS, d) SEB. SCHMIDIVS, e) BERNH. VON SANDEN, f) SAL. DEYLINGIVS, g) IO. VAN DER WAYEN, h) IAC. RHENFERDIVS, i) ANDR. AD. HOCHSTETTERVS, k) IO. IVST. SONNENSCHMIDIVS, l) G. S. PERNGERVS, m) PAVL. SCHAFFHAVSEN, n) SVEN IO. MVNTHE, o) IO. SPENCERVS, p) DITHMAR. HACKMANNVS, q) IO. PHIL. HEINIVS, r) BERNH. SEB. CREMERVS, s) BERNH. PETR. KARLIVS, t) et HENR. CVRTIVS u) data opera hanc materiam ſunt perſequuti. Quibus addi merentur, quae b. ROM. TELLERVS w) ad explicandum hoc myſterium idonea attulit, inquirens, cur ad ſollemnem illam expiationem hirci, non alia animalia, fuerint adhibiti? quomodo Chriſtus ſub hirci imagine praefigurari potuerit, qui alias ſub agni imagine repraeſentatur? cur duo hirci Deo fuerint conſecrandi, qui tamen nonniſi unum ſacrificium piacularium conſtituebant?

Summa igitur huius ſacrificii in eo conſiſtebat, ut ſtato illo die Pontifex Maximus duos hircos coram Ioua ſiſteret, et, ſorte iacta, alterum mactaret, alterum autem in deſertum

- a) Leu. XVI, 31.   b) *Leo. Allat.* in Diatr. de Pſellis, p. 102.   c) in II. Diſſert. de hircio emiſſario. *Len.* 1664.   d) in Progr. Acad. quod inſertum legitur eius Bibl. Illuſtr. Vol. I. p. 487.   e) Diſſ. de hircio apomompaeo. *Arg.* 1676.   f) Diſſ. de duobus hircis Deo oblatiſ. *Regiom.* 1699.   g) Comment. de hircio emiſſar. in Obſeruatt. Sacr. P. I. p. 49.   h) Var. Sacr. Diſſ. 2.   i) Comparatio expiationis anniuerſariae Pontificis M. cum unica atque aeterna I. C. expiatione; quae non tantum ſubiuſta legitur Traſtatuſi Talm. Ioma a Sheringam notis illuſtrato, *Franck.* 1696. ſed etiam in *Miſcellan. Groning.* T. IV. Faſc. 4. p. 567.   k) Diſſ. de hircio Azazel. *Tub.* 1707.   l) Diſſ. de hirci emiſſarii ductore. *Len.* 1719.   m) Diſſ. de Aſafele. *Pſfal.* 1710.   n) Comment. de hircio Azazel. *Lipſ.* 1736.   o) Diſſ. de origine et ratione ritus hircorum piacularium ex Leu. XVI, 7 - 22. *Lund. Scan.* 1752.   p) de Leg. Hebr. Diſſ. 8. p. 1039.   q) Praecidan. Sacr. p. 232. ſqq.   r) Obſeruatt. Sacr. L. II. c. 3.   s) Commentat. de die magno expiationis in Exercitatt. Prophetico-Typicis. p. 79. ſqq.   t) in Biblioth. Brem. Claſſ. VI. p. 222 ſq.   u) Exercitatt. de hirci emiſſarii myſterio, in *Muſ. Brem.* Vol. II. P. IV. p. 688. ſqq.   w) in Annotatt. ad ſcriptur. Sacr. Vet. Teſt. in Leuit. XVI.

sertum dimitteret. In quorum hircorum constituenda significatione quantum discrepent interpretum sententiae, dici vix potest, Namque ABARBANEL statuit, duo illos hircos Iacobum atque Esauum, ductorem autem hirci dimittendi Nebucadnezaretem retulisse. Cui portentosae opinioni quin IUVENALIS verba adscribamus, quid vetat?

Qualiacumque voles, Iudaei somnia vendunt. x)

Duplicem Christi aduentum per geminum hircum adumbratum fuisse, IVSTINVS sibi habuit persuasum; y) geminam autem eiusdem naturam indicari, THEODORETVS statuit. z) HIERONYMVS Iesum mactatum et Barrabam dimissum illa imagine fingit. a) Et fuerunt, qui Cainum et Abelem typos horum hircorum fuisse, adfirmarent; quae sententia unde originem traxerit, VRSINVS docet. b) Eandem nuper in scenam reuocauit, qui regi Sueonum est à consiliis sacris, D. A. C. VON ACKEN, Cainum referens ad hircum in desertum eiiciendum, Abelem autem ad eum, qui morti addicebatur. c) SAM. BOCHARTVS mactatum hircum habet pro typo Messiae morientis, dimissum vero eiusdem resurgentis. d) Quam parum autem commentatores in explicandis duobus his hircis conspirant, tam longe sententiae eorum discrepant in altero, qui Azazel dicebatur, certum ad typum referendo. Namque sunt, qui Azazelem typum Saturni in desertis locis dominantis, cum ABENESRA, Antichristi cum RVPERTO TVITIENSI, hominum omnium improborum cum ORIGENE, nominatim Iudaeorum cum PELLICANO, e) vel ipsius diaboli cum SPENERO, BIERMANO, OEDERO, ZELTNERO, ZORNIO, etc. faciunt, quos recentissime Theologus Tigurinus, IO. HENR. HOTTINGERVS confutauit. f) Sunt, qui gentem Israeliticam, ob repudiatum mundi Salvatorem aliquando è terra Canaan eiiciendam atque in exilium relegandam hoc symbolo referri, putant, cui sententiae WAYENIVS et alii subscribunt, nuperime à cel. Marpurgensium theologo, D. I. G. KRAFTIO exagitatae. g) Sunt, qui cum HERM. WITSIO per alterum hircum intelligunt Christum peccata nostra ferentem, per alterum autem eundem peccata auferentem. h) Sunt vero etiam, qui ista imagine Christi discipulos et primos ecclesiae confessores repraesentari, arbitrantur, à Iudaeis misere necandos et omnibus diris deuouendos. i) Omnium vero rectissime illi sentiunt, qui, Christum symbolo huius hirci emissarii repraesentari, aiunt, eumque iam è medio suorum abripiendum, iam in solitudinem relegandum, iam acerbissimis contumeliis onerandum, et tandem pro peccatis hominum tollendum. Quare etiam nomen AZAZEL hircus ille fortiebatur, quod inprimis idoneum ad Christum designandum videtur, qui *למאן עזי*, h. e. *fortis abiit*, sc. ad Deum, peccata expiaturus.

Duo vero cum illo hircu ex mandato diuino peragenda erant; quorum alterum in eo versabatur, ut Pontifex Maximus, publice peccata populi proflatus, suas manus hirci capiti imponeret; alterum in eo consistebat, ut hircus *בירד איש עזי*, h. e. certum per virum

x) Sat. VI. 546.

a) ad Marc. XIV.

c. 4. (*Rosf.* 1756.)

in Leu. ad h. l.

g) Obseruat. Sacr. (*Marp.* 1758.) Obs. 2.

i) *Karlus* I. c.

y) Dial. cum Tryph. p. 201.

b) in Miscell. p. 259.

d) Hieroz. L. II. c. 54. p. 660.

f) in Ministerio solennis expiationum diei p. 105. (*Tigur.* 1754.)

z) Quaest. XXII. in Leuit.

e) in Originibus rerum Sacr. Sect. II.

e) conf. *Willems* in Hexapl.

h) Aegyptiac. L. I. c. VII. §. 14.

virum in desertum deduceretur. Quis vero certus ille vir fuerit, et quem indicauerit, paucis videamus. Quamuis enim Iollemni illo expiationis die uniuersus populi Israelitici coetus expurgandus esset, non tamen omnes ac singuli ad officia eo tempore praestanda idonei habebantur, sed אנשי המועד, h. e. *virii statuti temporis*, qui etiam אנשי מעמד h. e. *virii stationarii* adpellati, ex gente Israelitica orti, et pietate erant conspicui, nomine uniuersi populi publicis sacrificiis adflare iuebantur. k) Atque ex hoc numero vir etiam ille certus fuit, si TALMVDEM audiamus, qui illum איש עתי his verbis describit: l) שיחא מכיר ורגיל בעברה, *qui expeditus esset et exercitatus in ministerio*: quem propterea R. ABARBANEL *virum spectabilem* nominat, R. LEVI, *qui plurimum iter facere consuevit*, describit, R. IONATHAN *ab anno praecedenti paratum* filit, R. IARCHI vero *virum ab besterno die designatum* adpellat. m) Itaque איש עתי non dicitur, quicumque vir illo tempore aderat, qualem Graeci τυχευτος dicunt. Vox enim עתי, quae est ex numero ἀπαξ λεγομενων, procul dubio est nomen adiectiuum, et quidem ex eorum classe, quae qualemcunque relationem rei ad rem complectuntur. Huius autem generis nomina in (י) terminata, vel relationem ad personam significant, qualia sunt gentilia e. g. ירווי, qui originem suam refert ad Iudam, Iudaeus; vel ad situm spectant, e. g. ימיני, qui est ad dextrum latus; vel numerum cardinalem referunt e. g. שביעי septimus, ex שבע, Septem, vel à medio actionis dependent, e. g. רגלי, pedes, ex רגל, pes; vel qualitatem primitiui exprimunt, e. g. אדמוני rubicundus, ex אדם, rubuit; vel denique tempus designant, e. g. קדמוני, antiquus, à קדמן, ultima antiquitas. Et ad hanc nominum classem nostrum etiam עתי pertinere, quis dubitat? Siue enim hunc איש עתי cum LXXI. in ἑσπεριον εἶσοιμον, siue cum Chaldaeo in גבר דומן *virum tempestiuum*, siue cum Syriaco גברא דמשיב *virum bene constitutum*, siue cum Persico Interprete in *hominem tempus callentem* conuertamus; siue cum IVNIO et TREMELLIO per *hominem commodum*, siue cum CASTALIONE in *certum quempiam* transferemus; siue cum metaphrasae Hispanicae eundem per *algun varon aporciade para esto*, siue cum Italico per *un homo apposta*, siue cum Gallico per *un homme exprés*, siue cum Hollandico per *eene Man, die vorhanden is*, designemus: omnes certe versiones in eo conspirant, quod digitum ad virum intendant, temporibus sapienter utentem, et non modo praesentem, sed etiam ad hircum deducendum aptum atque paratum. Quanti enim prudentiam temporis recte collocandi veteres Iudaei fecerint, inter alia ex eo adparet, quod eadem ex radice (עתי) unde progerminauit, boni ominis et fructuosae admonitionis vel recordationis causa multa nomina propria depromserunt, filiis suis imponenda, qualia sunt עתי, tempestiue egit Deus, n) עתה, tempus Domini, o) עתה, tempestiue à Deo datus, p) etc. Namque nomen עת, ex quo nostrum עתי descendit, vi radice עתה, quae non nisi semel in sacro codice obuersatur, q) illud tempus sigillatim indicat, quod Graeci καιρον, Latini autem tempus accommodum, r) amicum, s) aptum, t) captatum, u) commodum, w) congruum, x) constitutum, y) conueniens,

k) Iurieu dans l'histoire des dogmes et des cultes de l'Eglise. p. 289. l) Tract. יומא. §. 3.
m) in Comment. ad Leu. XVI. n) I. Chr. II, 35. XII, 11. o) Neh. XI, 4.
p) I. Chr. IX, 4. Esr. VIII, 4. q) Ies. L, 4. r) Strat. Theb. VI, 615. s) Id. Sylu.
V, 2. 38. t) Cels. III, 5. u) Suet. Vesp. 21. w) Cic. Fam. L. II.
Ep. 18. x) Claudian. Ruffin. I. 315. y) Caes. Bell. Ciu. III, 19.

ueniens, z) dextrum, a) exoptabile, b) gratum, c) idoneum, d) lectum, e) maturum, f) summum, g) oblatum, h) omnium autem frequentissime *opportunum* adpellant. Hac mente DAVIDES sibi inprimis commendatissimos habebat viros יודעי בינה לעתה, temporum notitia praeclare instructos, i) quemadmodum consiliarii regis Perlarum יודעי העתה, peritissimi temporum, fuisse leguntur, k) Neque aliam ob causam SALOMO לכל עת, omnium rerum conueniens tempus attendendum docet, l) imo summam sapientiam in recto temporis usu positam esse, ostendit, inquires: עת ומשפט ידע לב חכם, tempus et iudicium noscit sapiens; m) et alio loco: דבר בעתי מה טוב, quam bonum est verbum, idoneo tempore prolatum! n) Pari consilio PAVLLVS nos iubet ἐξαγοραξέσθαι τον καιρον, temporis opportunitatem quouis pretio cariorem redimere, o) καιρον ιδιω δεριζεν, recto tempore metere, p) et ευκαιρον, tempore opportuno uti, q) cui ἀκαιρεισθαι, tempore commodo defuit, opponitur, r) Eandem vero necessitatem opportuni temporis seruandi alii etiam scriptores certatim commendant. Ita enim CHRYSOSTOMVS: s) τοσαυτον εστι μετα τα προσηκουτος καιρε παντα ποιεν; quantum valet conuenienti tempore omnia facere! Ita PHOCYLIDES monet: s)

καιρω λατρευεν, μηδ' αντιπαισεν ανεμοισι,
tempori seruire, neque ventis reluctari. Ita OVIDIVS praecipit; u)

- officium est, ut res, ita tempora rerum

Quaerere: quaesito tempore, tutus eris.

Ita VELLEIVS PATERCVLVVS: w) tempori non solum est parendum, cedendum, seruiendum, atque assentiendum, sed etiam insidiandum. Et ita LVCANVS: x)

Temporibus seruire decet. Qui tempora certis

Ponderibus pensabit, cum si bella vocabunt,

Miles erit, si pax, positus toga gestiet armis.

Sed è diuerticulo in viam, atque ad illum מיש עתי, virum opportunum, redeamus, quoductore hircus emissarius in solitudinem expellebatur. Et quoniam totum illud expiationis publicae negotium erat typicum, quis per hunc מיש עתי significatus fuerit, nunc audiamus, Delirat NIC. LYRA et cum illo ORIGENES, y) per hominem illum paratum ipsam rationem humanam intelligentes, quae intra nos est, et cuius beneficio bonum à malo discerni debet, quemadmodum hircus ille dimittendus à mactando discernebatur. Et, quoniam haec explicatio minus perspicua videbatur, hanc moralem applicationem ORIGENES addit: Deum expiaturus habeas tecum manum hominis parati, h. e. lex diuina sit in manibus tuis, et praecepta Dei ante oculos tuos. Ingenium etiam luxurians sapit sententia LVD. HERM. STVMPHII, z) per hircum Azazel indurationem Iudaeorum, per מיש עתי autem, (vocabulo *Iti* in nomen *Titi* conuerso,) Titum Vespa-

z) Ouid. ex Pont. L. III. Ep. IX. 36.

a) Horat. Serm. I. Sat. I. 18.

b) Sil. XI. 387.

c) Hor. II. Ep. II. 198.

d) Nep. XXV. 2.

e) Cels. III. 6.

f) Lucret. IV. 1025.

g) Cic. Philipp. III. 13.

h) Lucan. VII. 238.

i) 1. Chr. XII. 32.

k) Esth. I. 13.

l) Cohel. III. 1.

m) Coh. VIII. 5.

n) Prov. XV. 23.

o) Eph. V. 16.

p) Gal. VI. 9.

q) 1. Cor. XVI. 11.

r) Phil. IV. 10.

s) in 1. Corinth.

Homil. 13.

t) Gnom. 115.

u) Trist. I. El. 37.

w) L. II. 21.

x) ad Pison. 143.

y) ad Leu. XVI.

z) in Miscell. Duisburg. T. I. Fasc. III.

p. 389.

Vespasianum intelligentis, à quo illi in desertum expulsi fuerunt. Neque tolerabilior est sententia RAB. GELLI, Angli, quaerentis: a) *Wer ist der Mann der Zeit?* et respondentis: *dieser bereitfertige und vorbereitete Mann ist niemand anders, als das Lamm Gottes, welches der Welt Sünde traegt und wegnimmt: welcher (איש עתה) durch den Richter Israelis, Othniel, (עֲתִיָּאל,) d. i. die rechte Zeit Gottes, vorgebildet worden, der da kam, da die Zeit erfüllet war.* Quod si enim hirci ipsius imagine Christum indicatur, quod negari non potest, hic hircus in desertum ablegandus à viro illo ductore omnino debet distingui. Interpretatio autem vocis עֲתִיָּאל iam in medium adlata, frigida admodum est atque ieiuna, quia illa non ex עתה, sed ex עתה et אל coaluit, et *leonem forrissimum* significat. Rectius igitur nomine איש עתה populum Iudaicum intelligi, variis iisque graubus atque ad comparationem idoneis argumentis probari potest. Nam

1) Sicuti vir ille opportunus per singularem DEI providentiam destinatus erat ad illud negotium peragendum: ita Iudaei decreti diuini ministri erant futuri, ad Christum maledictionibus onerandum atque in desertum expellendum.

2) Sicuti hic vir opportunus cum reliquo coetu conuenerat ad sollemne et sacrum tempus frequentandum: ita Iudaei in festo paschatis die conueniebant, eaque occasione ad Christum tradendum utebantur.

3) Sicuti vir ille constitutus potestatem publice nanciscebatur, hircum in desertum deducendi; ita Iudaei publice sibi potestatem arrogabant, cum Christo pro lubitu suo agendi.

4) Sicuti etiam vir ille hircum viuum in solitudinem dimittebat: ita Iudaei, Christum vita priuaturi, gentibus eum tradebant, quae in litteris sacris *deserti incolae* appellantur. b)

His praemissis, et relicto hoc viro opportuno, ad TE nunc conuertimur, Vir Summe Reuerende atque Ephore multis nominibus colende. Paucis autem multa complectemur, si dixerimus, TE virum opportunum atque diuinitus datum ad nos mitti. Siue enim prouinciae suscipiendae amplitudinem spectemus, siue TVI nominis famam, quam varia eruditione, pura doctrina, atque integra vita iamdudum TIBI comparasti, contemplemür; profecto tempore maxime idoneo hac dignitate potiri videris. Quemadmodum enim ex claua Herculem, ex cithara Apollinem, ex linea Apellem, atque ex ungue leonem cognoscimus: ita ex praeclaris Tuis factis non minus quam libris praeclaram TVI animi indolem metimur. Imo iam animo praeuidemus, quantum decoris atque emolumenti in coetum sanctiorem ex Tua fide et laboribus sit redundaturum, perinde ac MAIMONIDES refert, c) socios virum illum opportunum non tantum comitatos esse, verum etiam diligenter omnia obseruasse, quae facturus erat. Itaque non tantum de Te, Viro tam opportuno quam desiderii expetito, nobis gratulamur, sed etiam DEVM immortalem confociatis precibus imploramus, ut labores abs TE suscinendos tam subleuare quam fortunare velit. Et hoc quidem eo maiori animi

a) Versuch der Verbesserung der Englischen Uebersetzung der Bibel. p. 321.
c) de die expiat. C. IV. art. 19.

b) Ez. XX, 35.

animi contentione facimus, quo pluribus molestiis Antiflitis dignitas circumvallatur. Sicuti enim, MAIMONIDE teste, d) quum hircus piacularis morbo corripere, ductor et vir ille opportunus suis ipsius humeris impositum deportare debebat, ut officio diuinitus praescripto fieret satis: ita Tu, Vir Summe Venerande, onus grauiissimum cum noua dignitate Tibi imponi sentis. Imo, quemadmodum illum hirci ductorem et virum opportunum Babylonii et alii homines infruniti male tractabant, conuitiis exagitant, et vellicabant; e) ita non deerunt maleuoli, qui obrectando, conuitiando, et vellicando animi Tui tranquillitatem interpellare conuicentur, neque tamen à constantia et studio recte agendi TE deiciunt. Nam, quod idem MAIMONIDES commemorat, f) sicuti ductor hirci, ex ieiunio longoque itinere viribus fractus, singulari Numinis diuini cura ita corroborabatur, ut vix cibo ac potu indigeret ad negotium illud feliciter exsequendum: ita Tu, diuino praesidio adiutus omnes difficultates ac molestias ex voto superabis. Quod ut fiat, nomen Tuum, quod à *fundamentis* es fortitus, in memoriam reuocantes, et verbis poetae utentes, ita Tibi ominamur: g)

*Huic fundamento stabilis fortuna manebit,
Vt placidam possis ex voto ducere vitam.*

Iam vero prima pietatis atque obsequii documenta, publice exponenda, beneuole accipe, et conatus pubis scholasticae, quae ad vota pro salute Tua facienda certatim confluit, aequi bonique consule. Et quidem officio suo ex maxima parte sermone ligato satisfacturi, prodibunt

ex Classe I.

<i>Christ. Goth. Meyer, Freib. L.</i>	<i>Theod. Gottlieb Ebreuhaur, Bifchheim-Luf. L.</i>
<i>Gottfr. Beni. Weber, Freib. Syr.</i>	<i>Ern. Amadeus Martini, Mückenberg. L.</i>
<i>Io. Gottlob Burkard, Tanneberg. Angl.</i>	<i>Fridr. Christ. Raufchelbach, Roswein. L.</i>
<i>Io. Christoph Einborn, Langenau. Holland.</i>	<i>Io. Dankegott Schneider, Freib. Ital.</i>
<i>Salom. Vogel, Eybenstock. Hebr.</i>	<i>Christian Car. Kanne, Wolkenstein. Graec.</i>
<i>Io. Gottlieb Irmer, Spechtshausen. L.</i>	<i>Io. Aug. Schindler, Penig. Gall.</i>
<i>Fridr. Wilh. Müller, Wildenfels. Gall.</i>	<i>Io. Aug. Klemm, Oberbobritzsch. L.</i>
<i>Io. Gottlob Krause, Dresd. Graec.</i>	<i>Car. Christoph. Fridr. Arnold, Mittelsayd. L.</i>
	<i>Christoph Lebr. Grahl, Kötichenbrod, L.</i>

ex Classe II.

<i>Aug. Sigm. Naecke, Freib. L.</i>	<i>Christ. Hieron. Hunger, Freib. Graec.</i>
<i>Christ. Gottlieb Wunderlich, Culmitz. L.</i>	<i>Io. Paul Zimmermann, Rauslitz. L.</i>
<i>Christ. Gottfr. Schmidt, Burkhardtsdorf. L.</i>	<i>George Sam. Tzschoeckel, Freib. L.</i>
<i>Christoph Traugott Arnold, Mittelsayd. L.</i>	<i>Car. Fridr. Enger, Frankenstein. L.</i>
<i>Io. Gottfr. Erler, Voigtsdorf. L.</i>	<i>Georg. Henr. Herrmann, Freib. Gall.</i>
	<i>Henr.</i>

d) l. c. e) Tractat. Talmud. מנח"מ p. 240. edit. Surenh.
Halkippur. c. III. §. 7.

g) Lucret. L. V. 1120.

f) in Hilcoth. Iom

Henr. Christ. Reichel, Freib. Gall.
Gottlieb Werner, Herzogswald. L.
Car. Gottlob Mennel, Iohanngeorgenst. L.

Valent. Gottfr. Haentschel, Crummenh. L.
Christian Gottbelf Doelitsch, Freib. L.
Christian Fridr. Wenzel, Oberbobr. L.

ex Classe III.

Gottlieb Hieron. Krause, Freib. L.
Fridr. Wilh. Mebner, Braeunndorf. L.
Gottlob Iohne, Mohorn. L.
Christ. Fridr. Woydt, Mittelfayd. L.
Christ. Lebr. Neubauer, Borstendorf. G.
Wilh. Fr. Sigm. Teucher, Freib. L.

Fridr. Gottlob Gampe, Freib. L.
Fridr. Christ. Gotthilf Schinke, Freib. G.
Car. Chrph. Braune, Hilbersdorf. G.
Io. Henr. Zimmermann, Freib. G.
Christoph Salom. Goetze, Muldau. G.
Sam. Beni. Teucher, Freib. G.
Christoph Fridr. Fischer, Freib. G.

ex Class. IV.

Io. Fridr. Hederich, Freib. G.
Christlieb Imman. Richter, Freib. L.
Io. Liebegott Meyer, Freib. L.

Gottlob Fridr. Reiffig, Grünhayn. G.
Andr. Wilh. Klotsch, Freib. G.
Io. Fridr. Freisleben, Freib. G.
Io. Fridr. Aug. Opitz, Klingenberg. G.

ex Class. V.

Io. Christ. Gottlob Weller von Molsdorf. G.
Christian Gottlob Richter, Freib. G.
Aug. Sigm. Teucher, Freib. G.
Io. Gottlob Wittig, Freib. G.
Aug. Fridr. Kühnel, Freib. G.
Io. Sam. Berthold, Freib. G.
Car. Aug. Ackermann, Meissen. G.
Gottl. Hieron. Christian Pefchel, Freib. G.

Car. Gottbelf Schoenberg, Freib. G.
Salom. Gottlob Birn, Freib. G.
Christ. Gottlieb Eberlein, Freib. G.
Paul Adolph Klemm, Freib. G.
Christ. Gottlieb Luther, Freib. G.
Car. Gottlieb Pfeil, Freib. G.
Car. Gottlieb Findeisen, Freib. G.
Aug. Fridr. Wilh. Roll, Freib. G.
Hieron. Christian Thimer, Freib. G.

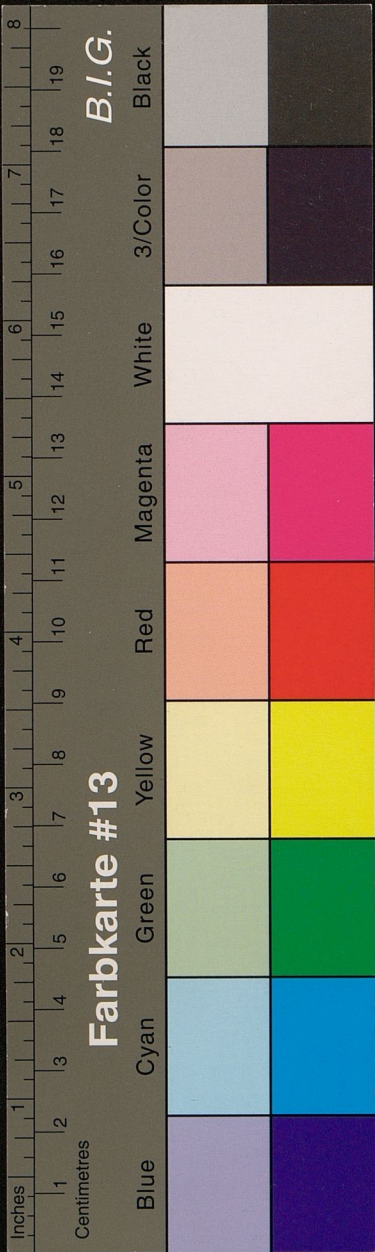
Vos autem, quicunque litterarum studiis fauetis, PATRONI, FAVTORES, atque AMICI, dignitate et meritis conspicui, ut hos tirones beneuola auscultatione dignari, et cras, hora ante meridiem nona in domo à mercatu nomen sortita ad publica vota facienda conuenire velitis, tanta contentione rogamus, quanto studio hunc fauorem demereri connitentur. P. P. *Freibergae*, a. d. III. Sept. anni aerae Christianae MDCCLIX.

VD 18

X 287 1604

m.c.

B.I.G.

Farbkarte #13

QR.245.

27

MELETEMA
DE

בְּיֵשׁ בְּלָבִי

H. E.

VIRO OPPORTVNO

EX LEV. XVI, 21.

GRVNDIGIO

PARTES

EPHORI

FAVSTO OMINE NACTO

ADPLAVDIT IVNCTIS VOTIS PRECIBVSQVE

FRIBERGA.

HVIC SE CONSOCIAT DE IVRE

SCHOLASTICA PVBES

EXSPECTANS FACILES

FAVTORES ATQVE PATRONOS.

QVOD ROGAT HAC TABVLA

BIDERMANN

RECTOR IBIDEM.

FREIBERGAE, Litteris MATTHAEANIS.

LXXXIX.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

